

Norsk Folkehjelp

Responsplan Ukraina

– for Norsk Folkehjelp

Situasjonen i Ukraina

Det russiske angrepet på Ukraina 24. februar har ført til en dramatisk humanitær krise. Nesten 12 millioner Ukrainere er drevet på flukt både internt i Ukraina og over landegrensene. Behovene for humanitær hjelp og beskyttelse er enorme.

Russland forholder seg i svært liten grad til krigens folkerett og skiller tilsynelatende ikke mellom militære mål og sivile. Byer og tettbefolkete strøk angripes med missiler, raketter, bomber, klasebomber og artilleri. Ødeleggelsene er store, og antall sivile drept og skadet raskt økende

Krigen er også et alvorlig angrep på demokrati og demokratiske prosesser. Det finnes et aktivt sivilsamfunn i Ukraina, med både formelle organisasjoner og uformelle nettverk av aktivister. Organisasjonene er nå hardt rammet av krigen, men er svært sentrale i å få ut hjelp til de hardest rammede områdene.

Så langt har over 10,000 ukrainske flyktninger registrert seg i Norge, men norske myndigheter forbereder seg på å ta imot 60.000. Dette krever en betydelig opptrapping av nåværende kapasitet til mottak og integrering.

Norsk Folkehjelps responsplan

Norsk Folkehjelp har lang erfaring med å respondere på de humanitære behovene krigen i Ukraina utløser, både i Norge og internasjonalt. I Norge er arbeidet godt i gang, mens vi internasjonalt nå er i ferd med å få på plass avtaler og registrering for å kunne starte arbeidet inne i Ukraina. Det er en svært krevende kontekst der det både er vanskelig og farlig å nå fram til dem som trenger det mest.

I løpet av de neste seks månedene planlegger Norsk Folkehjelp å kunne nå 9000 mennesker i Norge og Ukraina med:

Norge

- Etablering og drift av akutt innkvartering
- Oppskalere mottakstjenesten på Gardermoen
- Frivillig innsats i mottak og støtte til kommuner med arbeid rettet mot inkludering

Grenseområdene

- Støtte til samarbeidspartnere som bidrar med beskyttelse og assistanse til flyktninger

Ukraina

- Samarbeid og materiell støtte til minerydding gjennom State Emergency Services Ukraine
- Etablere mobile mineryddingsteam og etablering av mineryddingsprogram
- Støtte og styrke det ukrainske sivilsamfunnets humanitære respons, inkludert utdeling av grunnleggende varer, kontanthjelp, sikre tilgang til mat og beskyttelse
- Bevare og styrke demokrati og mobilisering i krise, inkludert media- og talspersonsarbeid for å dokumentere situasjonen

1. Mottak og integrering av flyktninger i Norge

Norsk Folkehjelp har lang erfaring med å drive mottakstjenester og inkluderingsarbeid for flyktninger og har trappet opp innsatsen betydelig for å ta imot flyktningene fra Ukraina på best mulig måte.

Hva	Budsjett
Akutt innkvartering	20 MNOK (6mnd)
Oppskalere mottakstjeneste	900 000 (6 mnd)
Frivillig innsats	3 MNOK (1 år)

Denne innsatsen består blant annet av å bistå UDI med akuttinnkvartering, i tillegg til at vi har mobilisert lokallag og frivillige for å sørge for at de som kommer til Norge får en varm og trygg velkomst.

Siden 17 mars 2022 har vi drevet akuttinnkvartering på Gardemoen med 270 plasser. Her er vår rolle å drifte, koordinere frivillig innsats og sørge for at beboerne til enhver tid er trygge og ivaretatt frem til de registreres hos politiets utlendingsenhet.

Framover vil Norsk Folkehjelps rolle også være å bistå med logistikkoppgaver som for eksempel transport. Vi står klare til å drifte flere akutt innkvarteringsplasser ved behov.

I tillegg driver Norsk Folkehjelp Mottakstjenesten hvor vi har ansvar for å motta og assistere over-

føringsflyktninger som ankommer Norge via Oslo Lufthavn Gardermoen. Vår lange erfaring med å drive mottakstjenester gjør at vi kan trå til raskt og er nå rigget slik at vi kan assistere 500 mottaksplasser på én til to dagers varsel.

Norsk Folkehjelps lokallag og frivillige rundt omkring i landet mobiliserer for å ta imot flyktninger i sine kommuner gjennom arbeid rettet mot mottak og inkluderingsarbeid:

- Aktivitet som bygger på hva flyktninger selv forteller de har behov for / ønsker
- Den frivillige innsatsen organiseres på en trygg måte. Norsk Folkehjelp har opplæring og rutiner for hvordan dette skal gjøres og innhenter politiattest fra ansatte og frivillige.

De aktivitetene som gjøres er relevante. Norsk Folkehjelp har egne ressurser for å veilede lokale grupper ift dette.

Sikkerheten til flyktingene, ansatte og frivillige er av høyeste prioritet for Norsk Folkehjelp ved akuttmottaket på Scandic Hotell Gardermoen. For å ivareta dette ansvaret og legge til rette for en trygg hverdag, jobber Norsk Folkehjelp målrettet både internt, sammen med UDI og vektertjenester, samt Scandic Hotell Gardermoen.

Det er utarbeidet en risikovurdering som informerer om risiko og tiltak. Både flyktninger, ansatte og frivillige er informert om denne. Norsk Folkehjelp har også, som del av det overordnede rammeverket for sikkerhet, et etablert beredskapsplanverk for å håndtere uønskede hendelser.

2. Minerydding og humanitær bistand i Ukraina

Norsk Folkehjelp har ikke tidligere vært engasjert i Ukraina og har derfor brukt de første ukene etter krigens utbrudd på å forstå hvordan vi best kan utfylle andre aktører og identifisere aktuelle samarbeidspartnere. Vi har hatt et undersøkelsesteam inne i det vestlige Ukraina, og etablert kontakt med ukrainske myndigheter.

Basert på denne analysen er vi nå i gang med å sette opp følgende respons:

2.1 Humanitær mine- og eksplosivrydding

Hva	Budsjett
Materiell mineryddingsstøtte og opplæring	10 MNOK
Mobile mineryddingsteam	20 MNOK
Mineryddingsprogram	20 MNOK

Siden starten av krigen har Norsk Folkehjelp overvåket alle eksplosiver som har blitt brukt i Ukraina. Vi har dokumentert illegitime våpen som klasevåpen, miner og fosfor og hvordan konvensjonelle våpen har blitt brukt illegitimt da de rettes mot sivile.

Norsk Folkehjelp har vært i tett dialog med State Emergency Service of Ukraine (SESU), som driver den sivile mineryddingen. De rapporterer om et massivt behov for bistand i oppryddingen, og Norsk Folkehjelp er derfor i gang med en prosess for å etablere et mineryddingsprogram i Ukraina. I tillegg støtter vi SESU med mineryddings- og beskyttelsesutstyr som vester og hjelmer, førstehjelpsutstyr og kjøretøy.

Det som ligger igjen etter krigføringen er en reell, kontinuerlig trussel mot alle sivile som bor der. Derfor er det ekstremt viktig at oppryddingen starter umiddelbart da det kommer til å bli et kappløp med tiden.

Norsk Folkehjelp har fått bevilget 10 millioner fra UD til arbeidet med miner og eksplosiver i Ukraina og søker også støtte fra andre av våre internasjonale donorer.

2.2 Humanitær hjelp og styrking av sivilsamfunnets kapasitet

Hva	Budsjett
Grunnleggende varer, inkl mat og kontantstøtte	20 MNOK
Beskyttelse og motstandskraft	5 MNOK
Styrking av mobilisering og talsmannsarbeid	10 MNOK

Det er et stort nettverk av lokale aktører som sammen med offentlige instanser i Ukraina er sentrale i å få fram humanitær assistanse der behovene er størst. De deler ut grunnleggende varer som mat, hygieneartikler og vann. Mange organiserer også overnattingstilbud og sosial oppfølging og tilbud som ivaretar barn og ekstra sårbare grupper og personer som har vært utsatt for overgrep. De lokale organisasjonene besitter en unik forståelse av behov i sine lokalsamfunn, og har kunnet nå ut under ekstreme forhold. Mange av sivilsamfunnsaktørene har ikke tidligere humanitær erfaring, men har stort mobiliseringspotensiale og brede nettverk. For Norsk Folkehjelp er denne organiseringen av hjelpearbeidet noe vi har lang erfaring med å støtte.

Norsk Folkehjelp vil bygge opp under og styrke det ukrainske sivilsamfunnets humanitære kapasitet gjennom å støtte lokale aktørers evne til å nå fram, styrke kvaliteten på arbeidet, gjøre dem bedre i stand til å følge pengene, sikre at forsyninger ikke kommer på avveie og at de kan dokumentere at hjelpen når fram til dem som trenger den mest.

Det russiske angrepet på Ukraina har ført til en dramatisk humanitær krise, men er også et alvorlig angrep på demokrati og demokratiske prosesser i landet. Norsk Folkehjelp vil derfor jobbe for å sikre at ukrainsk sivilsamfunn har en sentral rolle i den humanitære responsen, bidrar til at de som berøres av krisen involveres på en meningsfull måte i beslutninger som påvirker dem og kan fortsette sitt engasjement når gjenoppbyggingen starter.

For mer informasjon, ta kontakt med:

Generalsekretær
Henriette Killi Westhrin
tlf: 907 96 835

Leder av Humanitær mine- og eksplosivrydding
Per Håkon Breivik
tlf: 99 09 63 60

Leder av Utvikling og humanitært samarbeid
Gry Ballestad
tlf: 90 80 65 43

Leder av Innenlandsavdelingen
Erlend Aarsæther
tlf 934 59 282